

ΣΕΝΑΡΙΟ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΣΤΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Δρ. Αναστασία Τσώνη

1.1 Τίτλος Διδακτικής Πρακτικής

Κ.Π.Καβάφη, «Δέησις»

Το ποίημα ανήκει στην ενότητα Θρησκευτική ζωή, η οποία παρουσιάζει ποικίλους τρόπους εκδήλωσης της πίστης σε ανθρώπους διαφορετικής τοπικής, κοινωνικής και οικονομικής προέλευσης. Ειδικά αυτή αποτελεί καταφύγιο και παρηγοριά στις δύσκολες ώρες και γεμίζει τον άνθρωπο με χαρά και εσωτερική πληρότητα, όταν αισθάνεται το Θεό δίπλα του.

1.2 Δημιουργός/-οι Ονοματεπώνυμο: Δρ. Αναστασία Τσώνη

Πατρώνυμο: Μιχαήλ

Ιδιότητα: Εκπαιδευτικός 2ο Πειραματικό Γυμνάσιο Θεσσαλονίκης

1.3 Εμπλεκόμενες γνωστικές περιοχές

Γνωστικό/-ά αντικείμενο/-α της Διδακτικής Πρακτικής: **ΚΕΙΜΕΝΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ**

Ιδιαίτερη Περιοχή του γνωστικού αντικείμενου **ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΖΩΗ, ΣΕΛ.56**

Συμβατότητα με το ΑΠΣ & το ΔΕΠΠΣ.

Το συγκεκριμένο κειμενικό είδος

Α. Ανταποκρίνεται σ' εκείνες τις επιδιώξεις του ΑΠΣ που αφορούν στη μελέτη της θρησκευτικής πίστης και λατρείας, στην έκφραση αγάπης της μάνας του ναυτικού προς το γιό της μέσα από την προσευχή, καθώς και στην προσέγγιση τεχνικών που εντοπίζουμε στον Καβάφη, όπως «τραγική ειρωνεία», «αδιοτυπία της καβαφικής γλώσσας»

Β. Προσφέρεται, προκειμένου βάσει αυτής να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας διαθεματικές έννοιες, όπως «λατρευτικά είδη-τάματα», «η παρουσία της Παναγίας στην ζωή των ανθρώπων», «θάλασσα», «ναυτικοί», «τραγική ειρωνεία», «ιδιώματα/ιδιωματικές λέξεις»

Γ. Αποτελεί πρόσφορο πεδίο αξιοποίησης διαφορετικών εναλλακτικών υποστηρικτικών υλικών της καβαφικής ποίησης, όπως είναι οι ΤΠΕ που σχεδιάστηκαν για το συγκεκριμένο αντικείμενο

Δ. Θεωρείται κατάλληλη για την εφαρμογή σύγχρονων τεχνικών διδασκαλίας και μάθησης, όπως η ομαδοσυνεργατική προσέγγιση του κειμένου, η δραματοποίηση, το

σχέδιο δράσης. Συμβατότητα με τις αρχές και τους στόχους των νέων προγραμμάτων σπουδών του Νέου Σχολείου

Ως προς τους στόχους, επιλέγουμε τους παρακάτω από το Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών (<http://www.pi-schools.gr/lessons/hellenic/>) :

A. Βοηθά να αντιληφθεί ο μαθητής το φαινόμενο της λογοτεχνικότητας σε σχέση με τη χρήση της γλώσσας και

B. Να είναι σε θέση ο μαθητής να εκφράζει, προφορικά ή γραπτά την αναγνωστική του πρόσληψη, να σχολιάζει και να αξιολογεί τεκμηριώνοντας στο κείμενο την άποψή του.

Γ. Ως προς τη μεθοδολογία να γνωρίζει και να εφαρμόζει ο διδάσκων της βασικές αρχές και τις ενέργειες της σύγχρονης (ενεργητικής) διδακτικής μεθοδολογίας: συνθήκες μάθησης, διέγερση ενδιαφέροντος, συμμετοχή και αυτενέργεια των μαθητών, εποπτικότητα και εκπαιδευτική τεχνολογία, διερεύνηση-ανακάλυψη της γνώσης, διάλογο και συζήτηση, μεθοδική πορεία αναβαθμών από το απλό στο σύνθετο, έλεγχος της επίτευξης των στόχων και αξιολόγηση της διδασκαλίας

1.6 Σκοπός & Στόχοι της Διδακτικής Πρακτικής

Οι διδακτικές πρακτικές είναι στοχοκεντρικές. Ο γενικός σκοπός της διδακτικής πρακτικής και οι επιμέρους στόχοι εξαρτώνται από τη θεωρητική προσέγγιση που υποστηρίζει ο κάθε εκπαιδευτικός και την προσωπική του θεωρία για τη διδασκαλία και τη μάθηση. Αυτοί είναι που καθορίζουν τον τύπο των δραστηριοτήτων που θα ακολουθήσουν και το περιεχόμενό τους.

Γενικός Σκοπός

1. Το εκπαιδευτικό σενάριο βασίζεται στην αυτενέργεια του εκπαιδευτικού. Αξιοποιεί το υπάρχον μαθησιακό περιβάλλον, εστιάζει στο γνωστικό αντικείμενο και θέτει συγκεκριμένους εκπαιδευτικούς στόχους. Πρωτίστως, όμως, εντάσσει τη διδασκαλία στο πλαίσιο προκαθορισμένης διδακτικής ενότητας.

2. Η συγκεκριμένη διδακτική ενότητα δομείται στη βάση της προσπάθειας

A) να βιώσουν οι μαθητές την έννοια της πίστης των ανθρώπων και την προσφυγή στην Παναγία μητέρα όλων, ειδικά όταν βρίσκονται σε κίνδυνο ή βιώνουν δύσκολες καταστάσεις.

B) Ειδικά, όπως αυτή ξεδιπλώνεται μέσα από την τραγική ειρωνεία της δέησης της μάνας του νεαρού ναυτικού στην Παναγία, η οποία όμως παραμένει σοβαρή και λυπημένη γιατί ο υιός της είναι ήδη νεκρός. Εδώ θα μπορούσε να εξεταστεί η πίστη εντός και εκτός συνόρων, π.χ. η λατρεία της Παναγίας γίνεται κι από τους απανταχού Χριστιανούς αλλά κι από Μουσουλμάνους, για ποιους λόγους προσεύχεται κανείς, τα είδη της προσευχής (παράκληση, ευχαριστία, δοξολογία...), πώς επιδρά η προσευχή στην ψυχολογία των ανθρώπων, χώροι λατρείας, προσφορές και τάματα στην

ελληνική κοινωνία, τα 300 επίθετα της Παναγίας ως έκφραση της μεγάλης αγάπης του λαού στο πρόσωπό της. Ο εκπαιδευτικός εδώ θα μπορούσε να χρησιμοποιήσει τεχνικές όπως : ερωτήσεις τύπου scamber, καταϊγισμό ιδεών, συζήτηση, παροχή υλικού στο οποίο θα κληθούν οι μαθητές να επιλέξουν το ζητούμενο από ένα γενικότερο σύνολο.

5. Αξιοποιώντας το κείμενο και αξιοποιώντας ως μελέτη περίπτωση (case study) τη δέηση, στο κείμενο απαντώνται βασικά ερωτήματα, όπως: - Τι μαθαίνουμε για το φαινόμενο της θρησκευτικής πίστης στην Ελλάδα κατά την εποχή του Καβάφη; - Τι είδους προσευχή είναι; - Πώς εκφράζεται ο πόνος της μάνας ; - Τι επίδραση είχε η ζωή των ναυτικών στους συγγενείς τους; Επιμέρους Στόχοι ως προς το γνωστικό αντικείμενο και ως προς τη μαθησιακή διαδικασία.

Σε επίπεδο γνώσεων

- Να εντοπίσουν οι μαθητές με βάση την κειμενοκεντρική προσέγγιση τις κύριες τεχνικές του ποιήματος (καβαφική άγνοια-τραγική ειρωνεία, μεταφορές, προσωποποιήσεις, χρήση ιδιωματικών τύπων)
- Να συνδέσουν τη χρήση των ποιητικών τεχνικών που εδώ αξιοποιούνται με τη δέηση της μάνας

Σε επίπεδο δεξιοτήτων

- Να ασκηθούν οι μαθητές στην ηθογραφία των προσώπων του ποιήματος, αξιοποιώντας στοιχεία του κειμένου: «μάνα», «Παναγία», «ναυτικοί»
- Να ασκηθούν οι μαθητές στην ομαδοσυνεργατική μάθηση
- Να καλλιεργήσουν οι μαθητές δεξιότητες αναφορικά με τη χρήση των ΤΠΕ, όπου αυτές είναι δυνατό να αξιοποιηθούν, την επιλεκτική ανάγνωση του ποιήματος, τη συνδυαστική σκέψη, την ανάληψη ρόλων, την άσκηση της προφορικότητας.

Σε επίπεδο στάσεων

- Να διακρίνουν οι μαθητές με αφορμή το κείμενο αξίες και αρχές της κοινωνίας. π.χ. στο κείμενο προβάλλεται η μάνα που πονά για το παιδί της που είναι μακριά (και μάλιστα νεκρό), από την άλλη θα μπορούσε να δοθεί προς ακρόαση κάποιο τραγούδι στο οποίο εκφράζονται τα συναισθήματα του ναυτικού για τη μητέρα του (π.χ.το τραγούδι του Καζαντζίδη, Νέοι και γέροι ναυτικοί, και να διερευνήσουν οι μαθητές πώς βλέπει τη ζωή του ο ναυτικός; Ποιες είναι οι μεγάλες του αγάπες; Ποια θέση κατέχει η θάλασσα στην καρδιά του ναυτικού;) Επίσης, θα μπορούσαν να συζητήσουν για τη μάνα που χάνει το παιδί της από αρρώστιες, τροχαία, ναρκωτικά ή εξαφάνιση.

6 .Σε επίπεδο ψυχοκινητικό

- να συνδυάσουν διαφορετικά είδη πηγών (κείμενο, πίνακες, τραγούδια, κλπ.) και να εξασκήσουν ικανότητες, όπως η παρατηρητικότητα και η σύγκριση . Σημειώστε αν αξιοποιούνται εκπαιδευτικά λογισμικά και υπηρεσίες των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) Αξιοποιείται εκπαιδευτικό λογισμικό και υπηρεσίες των ΤΠΕ και γίνεται χρήση πολυμέσων από έρευνα στο internet.

1.7 Εκτιμώμενη διάρκεια

Υπολογίζεται ο χρόνος που θα διαρκέσει η Διδακτική Πρακτική σε σχέση με τις εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών, των εκπαιδευτικών, το ΑΠΣ και το συνολικό πρόγραμμα του σχολείου. Συνήθως περιλαμβάνει τις παρακάτω πληροφορίες:

- Ώρα έναρξης: Με την έναρξη διδασκαλίας της ενότητας
- Διάρκεια: (Γενικό σύνολο) Διάρκεια: Δύο (2) διδακτικές ώρες. Προκειμένου να είναι γόνιμη η διδακτική παρέμβαση που προτείνεται, είναι χρήσιμο οι μαθητές να έχουν ασκηθεί στη χρήση της ομάδας ώστε να μην υπάρξουν απώλειες χρόνου. Μπορεί να ολοκληρωθεί σε 2 ώρες αλλά και σε 6 ώρες αποτελώντας περιγραφή μικρής διάρκειας σχεδίου δράσης (project) (Επιμερισμός- υλικό 45λέπτου εντός ευρύτερου σχεδιασμού) Διάρκεια δράσης ομάδων: 45', με την προϋπόθεση ότι έχει προβλεφθεί από το διδάσκοντα η βασική δεξαμενή υλικού με αξιοποίηση των ΤΠΕ και για τις 5 ομάδες εργασίας Συχνότητα: ολοκληρώνεται σε δύο διδακτικές ώρες

2) ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΗΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ

2.1 Γενική Περιγραφή Διδακτικής Πρακτικής - Περιγράφεται το θεωρητικό, παιδαγωγικό και μεθοδολογικό πλαίσιο. - Γίνεται αναλυτική περιγραφή της κάθε δραστηριότητας της Διδακτικής Πρακτικής. - Κάθε δραστηριότητα μπορεί να περιγράφεται ανά φάσεις εργασίας, εάν πρόκειται για την ανάπτυξη π.χ. ενός project (**Α' Φάση:** διαμόρφωση πρότερων εμπειριών και γνώσεων,

Β' Φάση: Αναζήτηση και συγκέντρωση υλικού από πηγές κτλ.) ή ανά διδακτική ώρα (1ο δίωρο: παρακολούθηση ταινίας της Εκπαιδευτικής Τηλεόρασης και διερεύνηση των εμπειριών των παιδιών για το εξεταζόμενο θέμα κτλ.). - Περιγράφεται το θεωρητικό, παιδαγωγικό και μεθοδολογικό πλαίσιο.

7 1.1. Γενική περιγραφή

Α) Η ανάπτυξη του σεναρίου γίνεται σε δύο φάσεις: 1 η φάση - Αφόρμηση και εποικοδομητισμός(1 διδακτική ώρα)

- Προβολή βίντεο με θέμα τη θάλασσα σε διάφορες φάσεις της
- Παρουσίαση συμβάντος
- Πρόκληση του προβληματισμού
- Ανάκληση της γνώμης

Πιο ειδικά, στην α. φάση διδασκαλίας πραγματοποιείται χωροταξική και θεματική πλαισίωση της ενότητας που θα διδαχθεί. Η διδασκαλία ξεκινά με στοχευμένες ερωτήσεις, ώστε να ανασυρθεί η προηγούμενη σχετική γνώση των μαθητών. «Ποιος είναι ο τόπος;» «Ποια είναι και πού βρίσκεται η ηρωίδα;» «Για ποια άλλα πρόσωπα γίνεται λόγος;» «Πού βρίσκονται;» «Τι έχει συμβεί;» Εναλλακτικά και εφόσον η υλικοτεχνική δομή το επιτρέπει μπορούμε να αξιοποιήσουμε εικόνες και πίνακες ζωγραφικής στις οποίες υπάρχει η μάνα προσευχόμενη ή η Παναγία να προστατεύει κάποιο πρόσωπο ή ολόκληρο λαό μέσα από προτεινόμενες διευθύνσεις στο διαδίκτυο. Έτσι οι μαθητές μπορούν να εντοπίσουν την πίστη των ανθρώπων, καθώς και τη σημαντική παρουσία της Παναγίας στην καθημερινότητα των ανθρώπων. Αφού προσανατολιστεί η τάξη μας στο χώρο, μπορούμε να αξιοποιήσουμε τον προοργανωτή της υπό διδασκαλία ενότητας και να ρωτήσουμε τους μαθητές «ποια είναι, σύμφωνα με το ποίημα τα κύρια θέματα τα οποία θα μας απασχολήσουν στην ενότητα αυτή;» Κάποιος από τους μαθητές διαβάζει τα σημεία που αναφέρονται στον προοργανωτή και το σύνολο των παιδιών προσανατολίζεται σε αυτό που θα ακολουθήσει.

2 η φάση- Επεξεργασία του πρόσθετου διδακτικού υλικού με τη διαδικασία «επίλυσης προβλήματος»(1 διδακτική ώρα) Επιγραμματικά, η πορεία της μεθόδου: • Ενεργοποίηση • Έρευνα • Διάλογος • Ανακοινώσεις 8 • Αξιολόγηση

B) Είναι στη διακριτική ευχέρεια του διδάσκοντα: • να χωριστεί η τάξη σε ομάδες, αντίστοιχες του είδους και της θεματικής του ποιήματος ή • να εμπλακεί το σύνολο των μαθητών στη διαδικασία ανεύρεσης και βέβαια συζήτησης γύρω από τα εξής βασικά θέματα, αυτό της πίστης, της λατρείας στο πρόσωπο της Παναγίας, των λατρευτικών προσφορών-τάματα, των προβλημάτων που αναγκάζονται να βιώσουν οι συγγενείς των ναυτικών-και όχι μόνο-,που λόγω επαγγελματικών υποχρεώσεων είναι για μεγάλα χρονικά διαστήματα μακριά από την οικογένειά τους.

1.2. Προτεινόμενη εκπαιδευτική μέθοδος

Πρόκειται για εμπλουτισμένη διδασκαλία, εφόσον στηρίζεται σε πρόσθετο εκπαιδευτικό υλικό της επιλογής του διδάσκοντα, που λειτουργεί στη λογική του εκπαιδευτικού σεναρίου ως «δάσκαλος δημιουργός». Η εκπαιδευτική μέθοδος τεχνική που επιλέγεται συνδυάζει στοιχεία από την αποκαλυπτική/διερευνητική/συνεργατική μάθηση, τη μελέτη περίπτωσης (περίπτωση αναγκαιότητας επέκτασης του διδακτικού πλαισίου μιας ενότητας με εστίαση στην υπερπόντια- υπερατλαντική εκροή), από την πορεία σταδιακής οικοδόμησης της γνώσης με την ερωταπόκριση, από τη διδασκαλία μέσα από τις πηγές, την τοπική ιστορία (κειμενικές, εικαστικές, οπτικοακουστικές, ηλεκτρονικές), από τη διαθεματική προσέγγιση (σύνδεση με Λογοτεχνία, Τέχνες, Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή, Μουσική, Τέχνη, Θεατρική Αγωγή), από την Εκπαίδευση μέσα από την Τέχνη («Ανάγνωση Εικόνας»), και από τη Δραματοποίηση και την Ομαδοσυνεργατική (Οι μαθητές καλλιεργούν δεξιότητες όπως η ανάληψη ρόλων, η αφαιρετική σκέψη, η συνεργασία, η ικανότητα εφαρμογής της γνώσης-πρόκειται για εναλλαγή ομιλητών σε ευθύ λόγο και διάκριση σε 5 ομάδες των 5

ατόμων: 1)Βιογράφους, 2)Κοινωνικούς Ανθρωπολόγους, Γ)Κοινωνιολόγους, Δ)Φιλολόγους και Ε)Κριτικούς Τέχνης.

Οι Βιογράφοι που αποτελούν την πρώτη ομάδα, θα συλλέξουν πληροφορίες για τη ζωή, το έργο του Καβάφη, καθώς και τη σημασία της τραγικής ειρωνείας στο έργο του.

Οι Κοινωνικοί Ανθρωπολόγοι, που αποτελούν τη δεύτερη ομάδα, θα εντοπίσουν στο κείμενο την παρουσία της Παναγίας ως μητέρα, βοηθό, παρηγορήτρια αλλά κι ευρύτερα θα βρουν από το διαδίκτυο το ρόλο της Παναγίας στην ελληνική παράδοση.

Οι Κοινωνιολόγοι ως τρίτη ομάδα θα ανιχνεύσουν με βάση το κείμενο τις δυσκολίες που προκύπτουν στους συγγενείς από τη ζωή των ναυτικών και 9 ακούγοντας το τραγούδι «Νέοι και γέροι ναυτικοί» που ερμηνεύει ο Στέλιος Καζαντζίδης, θα συζητήσουν τι αισθάνονται και οι ναυτικοί από την πλευρά τους όταν είναι μακριά από τα πρόσωπα που αγαπούν.

Οι Φιλολόγοι ως τέταρτη ομάδα καλούνται να εντοπίσουν στο κείμενο στοιχεία υφολογικά, όπως την παρομοίωση, τη μεταφορά αλλά και να διακρίνουν την τραγική ειρωνεία στην προσευχή της μητέρας για την επιστροφή του υιού, ενώ αυτός είναι ήδη νεκρός διερευνώντας τα λόγια και τη στάση της απέναντι στην Παναγιά.

Η πέμπτη ομάδα είναι οι **Κριτικοί Τέχνης** Αυτοί θα βρουν εικόνες μέσα από το ποίημα που θα μπορούσαν να αποτελέσουν αφορμή ή πηγή έμπνευσης για ζωγραφικό πίνακα, για ποίημα, τραγούδι κ.λ.π. Επίσης να αντιπαραβάλουν εικόνες της Παναγίας, θάλασσας, θρήνου παρμένες από το διαδίκτυο. (χρόνος 15')

3 η Φάση διδασκαλίας: παρουσίαση αποτελεσμάτων της εργασίας των ομάδων

Αφού ολοκληρωθεί η διερευνητική εργασία με τη συν-δημιουργία εκπαιδευτικού υλικού από δάσκαλο και μαθητές, οι ομάδες παρουσιάζουν στην ολομέλεια της τάξης τα πορίσματά τους. Κατά τη διάρκεια των ανακοινώσεων, οι μαθητές υπό την εποπτεία του δασκάλου- επόπτη προβάλλουν σταδιακά στην ολομέλεια- ανάλογα με τις απαντήσεις των μαθητών- το εποπτικό υλικό που σχετίζεται με τις ομαδικές εργασίες, ώστε να είναι όλοι σε θέση να παρακολουθούν όσα ανακοινώνονται από κάθε ομάδα και να συμμετέχουν στις συζητήσεις. Εφόσον οι συνθήκες το επιτρέπουν, προτείνεται: Σύστημα διαχείρισης μάθησης moodle

Υλικό παραγωγής των ομάδων θα αποσταλεί αρχικά στον εκπαιδευτικό μέσα από την πλατφόρμα μεικτής μάθησης moodle που λειτουργεί στο σχολείο.

Το διορθωμένο κείμενο των μαθητών επίσης μέσω moodle αποστέλλεται στους μαθητές, με την οδηγία να περιλάβουν τις προτάσεις/διορθώσεις του εκπαιδευτικού, ώστε να προκύψει το τελικό άρθρο/ σώμα εργασίας. Η πλατφόρμα αυτή στηρίζει τη μεικτή μάθηση, προεκτείνοντας την επικοινωνία μαθητών-εκπαιδευτικού εκτός τάξης.

Μετά την ολοκλήρωση της ομαδικής εργασίας η κάθε ομάδα παρουσιάζει τα αποτελέσματά της ενώ οι υπόλοιπες ομάδες σχολιάζουν, ρωτάνε, επιβραβεύουν, αμφισβητούν, συμπληρώνουν.

Οι μαθητές αναδεικνύουν δεξιότητες που υπερβαίνουν τον πληροφοριακό χαρακτήρα της γνώσης και απορρέουν από την ευρηματικότητα της σκέψης, τη δημιουργική θέαση της πληροφορίας και την έκφραση της δημιουργικότητας. Οι μαθητές σ' αυτή τη φάση ασκούνται στην προφορική επικοινωνία με κοινό, ενώ όσοι παρακολουθούν τις παρουσιάσεις των άλλων μαθητών, μαθαίνουν να σέβονται το χρόνο των συνομιλητών και ασκούνται στην ακρόαση. (χρόνος:20')

10 2.2 Φύλλα Εργασίας

Οι Διδακτικές Πρακτικές είναι καλό να συνοδεύονται από φύλλα εργασίας, σε ψηφιακή/ έντυπη μορφή, τα οποία δόθηκαν στους μαθητές ως ένας οδηγός πραγματοποίησης των προαναφερθέντων δραστηριοτήτων.

Βιογράφοι,

- Βρείτε πληροφορίες για τη ζωή του Καβάφη και δείτε αν υπάρχει κάποια συνάφεια με το προς εξέταση ποίημα (Πού γεννήθηκε ο ποιητής; Πού μεγάλωσε; Πότε άρχισε να δουλεύει; Ποιος ξένος μελετητής ασχολείται σήμερα με το έργο του και πού; Ποια ποιήματά του μελοποιήθηκαν κι από ποιους ερμηνευτές ακούστηκαν ;) (www.snhell.gr)

- Μελετήστε για το έργο του ποιητή και εντοπίστε ποιο ρόλο παίζει η τραγική ειρωνεία-άγνοια σ' αυτό.

Κοινωνικοί Ανθρωπολόγοι

- Εντοπίστε στο κείμενο την πίστη της μάνας και βρείτε μέσα από το διαδίκτυο στα πάνω από 300 επίθετα στο όνομα της Παναγίας τι ρόλοι της αποδίδονται; (<https://www.ekklisiaonline.gr/eipan/panagia-ta-onomata-tis-ta-theotokonymia-tis/>)

- Πώς εμφανίζεται στην ελληνική παράδοση η Παναγία;

Κοινωνιολόγοι

- Εντοπίστε μέσα στο κείμενο την προσφορά της μάνας προς την Παναγία, προκειμένου να γυρίσει ο υιός της και βρείτε μέσα από το διαδίκτυο διάφορα τάματα των ανθρώπων που κάνουν, για να εκπληρωθούν οι επιθυμίες τους.

- Ακούστε «τα δίστιχα» της Δόμνας Σαμίου,(https://www.youtube.com/watch?v=4DKbcz_PRVI) και εντοπίστε τις παρομοιώσεις και μεταφορές που χρησιμοποιεί ο ναυτικός για τη θάλασσα και σημειώστε τι δηλώνεται μέσα από αυτές.

Φιλολογοί

- Εντοπίστε στο κείμενο στοιχεία υφολογικά, όπως την παρομοίωση, τη μεταφορά, ιδιοματικές λέξεις και ανακαλύψτε τι πετυχαίνει με τη χρήση αυτών ο ποιητής.
- Να διακρίνετε την τραγική ειρωνεία στην προσευχή της μητέρας για την επιστροφή του υιού, ενώ αυτός είναι ήδη νεκρός, διερευνώντας τα λόγια και τη στάση της απέναντι στην Παναγιά. Κριτικοί τέχνης
- Πατείστε στο google “πίνακες ζωγραφικής με θάλασσα». Θα βρείτε μεγάλη ποικιλία έργων τέχνης με το σχετικό θέμα. Διακρίνετε τα χρώματα που χρησιμοποίησαν οι δημιουργοί τους, προκειμένου να απεικονίσουν τη θάλασσα. Ως ζωγράφοι του ποιήματος του Καβάφη «Δέησις», ποια χρώματα θα χρησιμοποιούσατε και γιατί;
- Ο ποιητής της θάλασσας Ν. Καββαδίας ήταν συμμαθητής και φίλος του ζωγράφου Γιάννη Τσαρούχη αλλά και άλλων Ελλήνων και ξένων ζωγράφων. Αφού ερευνήσετε τις παρακάτω διευθύνσεις, βρείτε ποιήματα και πίνακες ζωγραφικής του καλλιτέχνη με θέμα τη θάλασσα που λάτρευε.

<https://tvxs.gr/news/paideia/nikos-kabbadias-10-poiimata-apo-ti-thalassa>

<https://eleftherostypos.gr/politismos/511927-ekthesi-zografikis-kai-fotografias-nikos-kabbadias-ena-taxidi-texnis-me-afetiria-ton-peiraia>

Ποιοι άλλοι ζωγράφοι αναφέρονται;

11 2.3 Υλικοτεχνική Υποδομή

Στην ενότητα αυτή γίνεται αναφορά στην απαιτούμενη υλικοτεχνική υποδομή για την υποστήριξη της κάθε δραστηριότητας της Διδακτικής Πρακτικής.

Αναφέρονται εκπαιδευτικά λογισμικά και εφαρμογές, διαδικτυακά περιβάλλοντα και συστήματα που μπορεί να χρησιμοποιήθηκαν, βιντεοταινίες, διαδικτυακές πηγές κτλ.
www.youtube.com/watch?v=4DKbcz-PRVI

Στ. Καζαντζίδης, Νέοι και Γέροι Ναυτικοί,
https://www.youtube.com/watch?v=Sobjb_naeYs

ή Εν ώρα Κινδύνου-JustAplan (σε απόδοση ραπ μουσικής) τραγούδια,
<https://www.youtube.com/watch?v=ojjNiq4DkF8>

Δόμνα Σαμίου, Δίστιχα της θάλασσας,
<https://www.youtube.com/watch?v=MWSTOYU23i4>

πίνακες ζωγραφικής με θέμα τη θάλασσα
https://www.huffingtonpost.gr/2015/08/17/culture-h-thalassa-ston-kamva-twn-ellhnwn-zwgrafwn_n_7987782.html

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΗΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΠΡΑΚΤΙΚΗΣ

Κατά την εφαρμογή της Διδακτικής Πρακτικής ή μετά την πραγματοποίησή της, ο εκπαιδευτικός και οι μαθητές του ενδέχεται να έχουν πραγματοποιήσει την αξιολόγησή της, μέσα από μια αναστοχαστική διεργασία.

Αυτή μπορεί να έχει πραγματοποιηθεί:

- κατά τη διάρκεια εφαρμογής των δραστηριοτήτων (διαμορφωτική αξιολόγηση) με σκοπό την αναδιαμόρφωσή τους,
- στο τέλος της εφαρμογής της Διδακτικής Πρακτικής (τελική αξιολόγηση) για να ακολουθήσει μια εποικοδομητική συζήτηση που θα οδηγήσει σε αναπροσαρμογές, επεκτάσεις κτλ.

Η διαδικασία ολοκληρώνεται με την παρουσίαση των συμπερασμάτων των επιμέρους ομάδων στην ολομέλεια, ανατροφοδότηση και αναστοχασμό διά της ευαισθητοποίησης.

Στη φάση αυτή διαπιστώνονται σημεία, όπως:

- Η εμπάθυνση στο ποίημα και η κατανόηση ότι ο ποιητής δεν είναι ξένος από την εποχή του αλλά στο έργο του τυπώνει όσα αυτός αντιλαμβάνεται και βιώνει.
- Η σύνδεση και ο συσχετισμός με τρόπο τεκμηριωμένο της πίστης και λατρευτικών εθίμων όλων των ανθρώπων, πλούσιων και φτωχών
- Η κατανόηση της χρήσης ιδιοματικών λέξεων, της τραγικής ειρωνείας και άλλων εκφραστικών μέσων από τον ποιητή.
- Η κατανόηση των δυσκολιών που βιώνουν αμφίπλευρα οι ναυτικοί αλλά και οι συγγενείς τους
- Η κριτική προσέγγιση όλων των παραπάνω και προπαντός η ομαδοσυνεργατική μορφή μάθησης.